

Studenti se speciálními potřebami na střední škole z pohledu učitelů

Masarykův ústav
vyšších studií
ČVUT 2022

ÚVOD

Téma bakalářské práce jsem si vybrala z důvodu mé celoživotní práce v oboru masérství, kde se občas setkávám s hendikepovanými lidmi, a tudíž mě zajímalo, jak se k takovým žákům přistupuje na středních školách.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří bezesporu v současnosti mezi aktuální témata. Bez ohledu na jejich hendikep a začleňování do společnosti, a i přestože se snaží o rovnoprávné vzdělávání, patří inkluzivní vzdělání mezi poměrně nový proces. Různorodost postoje naší společnosti k inkluzivnímu vzdělávání je citelná. Především učitelé a pedagogičtí pracovníci vidí inkluzi jako součást vzdělávání a vzájemného obohacování celé společnosti, kdy svým postojem pro-línají teorii s praxí a tím přibližují inkluzi celé společnosti. Jiná část lidí se s inkluzí zatím seznamuje, nebo i může mít ohledně toho předsudky.

Abstract

The presented work seeks to analyze the inclusion of pupils with special educational needs at a secondary vocational school from the perspective of teachers. The aim is to improve the view of inclusion and increase awareness. The theoretical part contains the basic legislation concerning the topic of inclusion, explains the concept of inclusion and the role of inclusion support facilities, which are expected to facilitate the inclusion of children with special educational needs in mainstream education. A survey of over 50 professionals provided surprising data, presented in the practical part of this work. The quantitative research method - a 15 questions questionnaire - was applied.

Komentář ke školskému zákonu SŠ

Střední vzdělání Střední nebo střední odborné vzdělání bez výučního listu, maturitního vysvědčení Vysvědčení o závěrečné zkoušce 2 J

Vzdělání v praktických školách Závěrečné vysvědčení 1-2 C

Střední vzdělávání s výučním listem Střední odborné vzdělávání s výučním listem Výuční list 3 H

Nižší střední odborné vzdělání Výuční list 2-3 E

Střední vzdělání s maturitní zkouškou Úplné střední odborné vzdělání s maturitou Maturitní vysvědčení 4 M

Úplné střední odborné vzdělání s vyučením, s maturitou Maturitní vysvědčení 4 L

Úplné střední všeobecné vzdělání - osmileté gymnázium Maturitní vysvědčení 8 K/8

Úplné střední všeobecné vzdělání - šestileté gymnázium Maturitní vysvědčení 6 K/6

Úplné střední všeobecné vzdělání Maturitní vysvědčení 4 K/4

Vyšší odborné vzdělání v konzervatoři Vysvědčení o absolutoriu v konzervatoři a diplom absolventa konzervatoře, nebo maturitní vysvědčení 6-8 P

4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

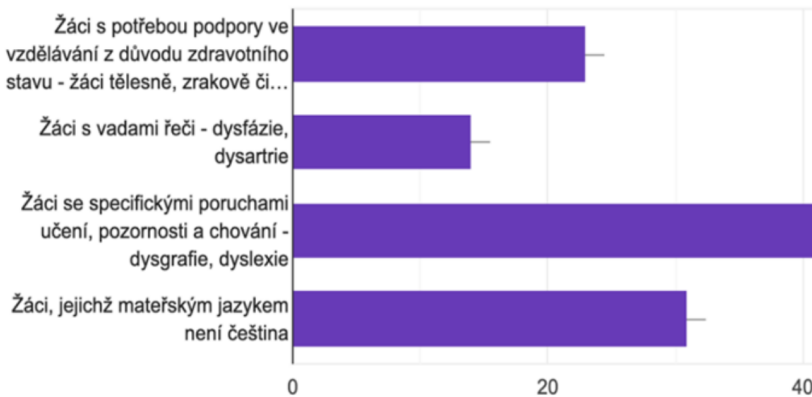
Praktická část navazuje na část teoretickou. Tato část se zabývá rozбором anonymních dotazníků.

K praktické části bakalářské práce jsem vypracovala dotazníkové šetření, které se zaměřuje na inkluzivní vzdělávání na středních školách. Pomocí dotazníků bych ráda zjistila, jaké názory na společné vzdělávání na školách panují a jaký pohled na něj mají pedagogičtí pracovníci.

Cílem dotazníkového šetření je zjistit, jak učitelé a asistenti pedagoga vnímají inkluzivní vzdělávání na školách, kde pracují. Respondenti pro toto šetření jsou učitelé, kteří se při výuce setkávají s žákem, který má speciální vzdělávací potřeby, a asistenti pedagoga.

Dotazníkové šetření pro učitele jsem vypracovala pomocí Google Forms a obsahoval patnáct otázek. Stejný dotazník byl použit i pro asistenty pedagoga. Dotazník byl rozeslán na střední odborné školy a učiliště v Praze a Středočeském kraji, jako například: střední odborná škola Jarov Praha 9, střední škola služeb a řemesel Stochov, střední odborná škola a střední odborné učiliště Beroun. Konkrétní oslovené školy jsou uvedeny v příloze č. 1 - Tabulka oslovených škol. Celkem se mi vrátilo 60 odpovědí, které níže vyhodnocuji. Vzhledem k pandemické situaci Covidu - 19 byla zvolena online forma vyplňování a také rozeslání dotazníků, kdy osobní schůzky nebyly možné. I z tohoto důvodu se domnívám, že návratnost dotazníkového šetření byla velmi malá. Z celkového počtu 150 dotazníků bylo vyplněno pouze 60.

Jaké poruchy SVP se u žáků objevují?

Zavěr

Přestože se již delší dobu školy snaží o zavádění prvků inkluzivního vzdělávání, mění se zákony a další podmínky, které jsou v procesu vzdělávání potřeba, stále inkluzivní vzdělávání nefunguje tak, jak by bylo potřeba. Je nutné zaměřit se více nejen na teoretické poznatky, ale zejména na praktické zkušenosti a díky nim efektivně zavádět takové prvky, které budou v pedagogickém procesu opravdu využitelné. Je třeba brát v úvahu nejen názory odborníků na danou problematiku, ale také je třeba do procesu změn zapojit také přímé účastníky vzdělávacího procesu, tedy učitele, ředitele, asistenty, poradenské pracovníky a samozřejmě rodiče. Jen tak bude možné zajistit všem dětem, žákům a studentům kvalitní a funkční vzdělávání.

Současnost ukazuje, že přes veškerou snahu a vynaložené finanční prostředky se plně integrovat žáky do škol běžného typu je prostředím speciálních škol tím nejlepším řešením.

Jitka Nagyová
Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

